

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за месец декември 2024 г.

Общият брой нотификации за месец декември 2024 г. е 453. Сигналите в категория храни са най-много – 398, за фуражите – 27 и материалите в контакт с храни – 27 и при категория животни - 1. (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 113 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Зърнени и тестни изделия – 15 нотификации: наличие на фумонизини в царевично брашно от Италия (3); наличие на гъбата *Ergot sclerotia* в пшеница от Франция (2); наличие на ергоалкалоиди в брашно от спелта от Франция (2); наличие на микотоксини в пшеница от Чехия и в овесени плодови блокчета от Швейцария; наличие на тропанови алкалоиди в царевично брашно от Португалия; сгрешен срок на годност за плодови пасти от Белгия; наличие на

Amber Green White

охратоксин А в ръжено брашно от Франция; **недеклариран алерген (соя)** в слънчогледово брашно и продукти от него от Полша; **високо съдържание на афлатоксин В1** и **подозрение за наличие на генетично модифициран организъм** в царевича от Румъния и **наличие на чужди тела (пластмасови парчета)** в неизпечен хляб от Белгия.

Плодове и зеленчуци – 12 нотификации: **наличие на афлатоксини** в сушени смокини от Турция (12) и от Испания; **чуждо тяло** в буркан с конфитюр от Франция; **карбофуран** в десертно грозде от Перу; **недеклариран алерген (серен диоксид)** в сушени кайсии от Афганистан; **пестицидни остатъци** в ягоди от Египет; **наличие на неразрешените субстанции (хлорпирифос, хлорфенапир и луфенурон)** в черен грах от Мадагаскар; **високо съдържание на йод** в сушени морски водорасли от Китай; **хлорпирифос-метил** в помело от Китай; **високо съдържание на перхлорат** в замразен карфиол от Белгия и **наличие на флоникамид** в корнишони от Холандия.

Билки и подправки – 11 нотификации: **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в смлян кимион от Испания и от Обединеното кралство, в сушен риган от Турция и с неизвестен произход, в кимион от Германия и в риган от Перу; **наличие на охратоксин А** в корен от женско биле от Испания и в индийско орехче от Индия; **неразрешен оцветител Родамин В** в чили на прах от Бангладеш; **риск от фавизъм (вид анемия), поради недекларирани зърна фасул** в куркума от Ливан и **наличие на ципроконазол** в смлян кориандър от Полша.

Ядки, продукти от ядки и семена – 10 нотификации: **наличие на афлатоксини** във фъстъци от Египет и от Аржентина, в шамфъстък от Италия и от САЩ, в паста с шамфъстък от Германия; **високо съдържание на хидроцианова киселина** в памуково семе от Казахстан; **наличие на *Salmonella*** в тахан с неизвестен произход; **хранителен взрив със *Salmonella*, по подозрение, че е предизвикан от кълнове алфалфа** от Норвегия със семена от алфалфа от Италия; **наличие на *Salmonella spp.*** в смлени динени семки от Холандия и **наличие на етиленов оксид** в сусам от Гватемала.

Други хранителни продукти/смесени – 10 нотификации: **високо съдържание на йод** в изпечени морски водорасли от Южна Корея (2), от Китай и от Тайланд; **метаамидофос и ацефат** в боб от Бразилия; **недеклариран алерген (глутен)** във фалафел от Турция; **наличие на чуждо тяло (парче метал)** в захар

от Германия; **чужди тела (метални частици)** в блокчета гранола от Канада; **наличие на недеклариран алерген (сулфит)** в сушен кокос от Индия и **наличие на *Salmonella*** в хранителни продукти от Италия.

Птиче месо и продукти от него – 8 нотификации: **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в пилешко филе от Полша (2), в пуешко месо от Полша и в замразени пилешки бутчета от Полша; **наличие на *Salmonella spp.*** в птичи месни заготовки от Полша и в суров месен продукт (кебап) от Полша; **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* и *Salmonella enterica ser. Infantis*** в замразено пилешко месо от Полша и **наличие на *Salmonella*** в замразено механично сепарирано месо от Белгия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 6 нотификации: **наличие на неразрешените субстанции тадалафил и силденафил** в хранителни добавки от Румъния и от Турция; **високо съдържание на моноколин** в хранителна добавка от Испания; **наличие на неразрешена хранителна добавка с витамин D** от Германия; **наличие на сладки, съдържащи канабидиол (CBD)** от Чехия и **наличие на тетрахидроканабинол (THC)** в CBD масло от Холандия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: ***Salmonella*** в замразена заготовка от пилешко месо от Холандия; **наличие на диоксини** в говежди бъбреци и мазнина от Холандия; **наличие на чужди тела (костилки от маслини)** в говежди колбас с маслини от Франция; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в месни продукти от Испания; **високо съдържание на кадмий и олово** в говежди бъбреци от Обединеното кралство и **наличие на недеклариран алерген (соев протеин)** в консерва със свинско месо от Полша.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: **наличие на хлорпирифос** в зелен чай от Русия; **компонент на минерални масла (МОАН)** в зелен чай от Тайланд; **наличие на афлатоксини и охратоксин А** в шоколад от Обединените Арабски Емирства и **наличие на недеклариран алерген (следи от фъстъци)** в какаова паста от Германия.

Сладкарски изделия – 4 нотификации: **риск от задушаване в резултат на консумацията и наличие на добавките E 407 – карагенан и E 410 – гума локуст бийн** в желирани сладкиши от Тайван (2) и от Китай и **наличие на риск от задушаване в резултат на консумацията на сладкарски изделия с**

добавките Е 407 – карагенан, Е410 – гума локуст бийн и Е 415 – ксантанова гума от Китай.

Риба и рибни продукти – 4 нотификации: високо съдържание на живак в размразена риба меч от Испания, в замразени кубчета от синя акула (*Prionace glauca*) от Португалия и в замразени парчета от риба (*Ixurus oxyrinchus*) от Еквадор и **наличие на остатъци от багрилото малахитово зелено** в сом от Виетнам.

Мляко и млечни продукти – 4 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в меко сирене от Австрия и в сирене от сурово козе мляко от Франция, в опаковка от бита сметана от Холандия и **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в сирене от сурово мляко от Италия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 3 нотификации: високо съдържание на кадмий в замразен калмар от Португалия; **наличие на ASP токсини** в миди от Франция и **неправилно пакетирание и сгрешен срок на годност** за вакуум-пакетирани миди от Италия.

Фуражни суровини – 3 нотификации: наличие на афлатоксини в белени и смляни ядки за храна на диви птици от Холандия и в царевичен глютен фураж от Австрия и **голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*)** в слънчогледови семки от Франция.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: високо съдържание на алуминий и арсен в кутия за пица от Тайван; **наличие на кобалт** в метална тава за фурна от Китай и **миграция на алуминий** от тенджера под налягане от Афганистан.

Храни за домашни любимци – 3 нотификации: наличие на потенциално сериозен риск от консумацията на кучешки играчки за дъвчене от Германия; ***Salmonella*** в храна за кучета и котки от Белгия и Франция и **наличие на *Salmonella* и *Enterobacteriaceae*** в партида с кучешки играчки за дъвчене от Турция.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: недеклариран алерген (синап) в супа от Франция; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в замразени кубчета темпе от Холандия и **наличие на афлатоксини** в пригответено ястие от Франция.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на *Vibrio vulnificus* в замразени скариди от Еквадор.

Мазнини и масла – 1 нотификация: високо съдържание на 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в палмово масло от Полша.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: наличие на алерген (млечен протеин) в овесени десерти от Финландия.

Препарати за растителна защита – 1 нотификация: наличие на етиленов оксид в цветове от лайка от Египет.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: наличие на чужди тела (метални частици) в гранулирана захар от Холандия.

За месец декември 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Турция с 16 нотификации, следвана от Франция с 13 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 150 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 61 нотификации: наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (13) и в шамфъстък от Иран и от Турция; наличие на охратоксин А в сушени смокини от Турция (12); ацефат и метаамидофос в зелен фасул от Кения (4); наличие на ацефат в зелен фасул от Кения (3); хлорпирифос в кlementини от Албания (2); наличие на флузифоп в броколи от Сърбия (2); наличие на хексаконазол в зелен фасул от Кения (2); оксамил в пресни ягоди от Египет и в портокали, също от Египет; наличие на пестицидни остатъци в сушена и нарязана бамя от Индия и в замразени червени чушки от Египет; наличие на фосмет в кlementини от Албания и в пресни лимони от Турция; хлорфенапир и триазофос в замразено зелено чили от Тайланд; високо съдържание на серен диоксид в кайсии от Афганистан; ометоат в боб от Индия; делтаметрин, пираклостробин и хлорпирифос в плодове нар от Турция; наличие на ламбда-цихалотрин в чушки от Уганда; металаксил в боб ярдлонг от Шри Ланка; хлороталонил в боб ярдлонг от Шри Ланка; наличие на имидаклоприд в маракуя от Колумбия; фенпропатрин и метаамидофос в моринга от Индия; диметоморф и ламбда-цихалотрин в маракуя от Тайланд; хлорфенапир в драконови плодове от Виетнам; неразрешена нова храна (*Syzygium cumini*) от Бангладеш; наличие на ацетамиприд и сулфаксафлор в

пресни плодове нар от Турция; **неразрешена нова храна Кокона (*Solanum sessiliflorum*)** от Перу и **наличие на етиленов оксид** в малини от Украйна.

Ядки, продукти от ядки и семена – 25 нотификации: **наличие на афлатоксини** в шамфъстък от Турция (3), от Иран (2), от САЩ, във фъстъци от Египет, от САЩ и в лешници от Азербайджан; **липса на официални сертификати** за сусам от Судан (3); **липса на здравен сертификат** за сусам от Судан (2) и от Етиопия; **високо съдържание на ерукова киселина** в ядки от Казахстан (2) и в партида ядки от Русия; **наличие на *Salmonella* spp.** в сусам от Уганда, от Турция и от Индия; **наличие на охратоксин А** в шамфъстък от Турция; **наличие на плесени** в орехи от Китай; ***Salmonella*** в сусам от Турция и **наличие на неточен официален сертификат** на фъстъци от Египет.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 12 нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в черен чай от Китай (2) и в зелен чай, също от Китай; **наличие на *Salmonella* spp.** в черен чай от Китай (2); **високо съдържание на кадмий** в шоколад от Колумбия; **наличие на неразрешена нова храна (*Nimphaea stellata*)** в чай от Шри Ланка; **етиленов оксид** в чай лайка от Шри Ланка; **неразрешена нова храна (*Anoda cristata*)** в чай от Шри Ланка; **наличие на диурон** в черен чай от Шри Ланка; **наличие на пестицидите (толфенпирад, пиридабен, дифеноконазол и ацетамиприд)** в зелен чай „Curtis Bahama nights” от Китай и **наличие на неразрешени претенции за органично производство, липса на сертификат, както и липса на одобрение за внос на вносителя и на право на търговия с органични продукти, като се касае за чаени торбички** от Шри Ланка.

Материали в контакт с храни – 11 нотификации: **миграция на формалдехид** от скари за печене от Китай (2); **липса на декларация и лабораторен доклад** за партида с керамични и пластмасови материали в контакт с храни от Индия (2); **миграция на първични ароматни амини** от пластмасови лъжици от Китай, от пластмасови кухненски прибори от Китай и от пластмасови кухненски шпатули, също от Китай; **неточна документация** за кухненски прибори от Китай; **миграция на меламина** от меламинов кухненски комплект прибори от Китай; **влошена стабилност** на материала на меламинава чиния от Китай и **наличие на неодобрената субстанция CAS** в състава на материали в контакт с храни от Турция.

Билки и подправки – 11 нотификации: наличие на хлороталонил в чушки от Виетнам (4); наличие на пестицидни остатъци в билката (*Cumin royale*) от Индия; ипробенофос в кимион на прах от Индия; наличие на афлатоксини в подправки от Пакистан; пропиконазол в чушки от Виетнам; карбендазим в зелено чили от Руанда; наличие на неразрешения оцветител **Ориндж 2** в чили на прах от Гана и наличие на *Salmonella spp.* в кимион от Турция.

Птиче месо и продукти от него – 8 нотификации: наличие на ветеринарномедицинския препарат клопидол в замразени филета от пилешки гърди от Украйна (2), в замразено цяло пиле от Украйна, в замразено пилешко месо от бут от Украйна и в замразени пилешки трупове от Украйна; **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига** на замразена трупна половина от пиле от Украйна, в замразено пилешко месо, също от Украйна и в цяло пиле от Обединеното кралство.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: наличие на хлорпирифос в твърда пшеница от Украйна (2); наличие на неразрешен генетично модифициран организъм в оризови торти от Китай и наличие на хлорпирифос и имидаклоприд в ориз от Индия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 4 нотификации: наличие на неразрешена нова храна (*Azadirachta indica*) в органична храна от Индия; **неправилен здравен сертификат** за партида хранителни добавки от Индия; **голямо количество на етиленов оксид** в хранителни добавки от Индия и наличие на неразрешената субстанция **тадалафил** в хранителна добавка от Хонг Конг.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: наличие на **неточни документи** за партида с 95% екстракт на куркумин от Индия, за партида с Shilajit Resin (вид минерална хималайска смола) от Индия и за партида с екстракт от пипер от Индия и наличие на афлатоксини в ориз от Пакистан.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: **високо съдържание на хранителни добавки** в сосове от Чили; наличие на неразрешената добавка **E 210 – бензоена киселина** в доматиена паста от Сирия и наличие на неразрешена нова храна **листа от Cassia** в лютив сос с горчица от Бангладеш.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на фуразолидон в замразени скариди от Индия и наличие на ветеринарномедицинския препарат сулфаметоксазол в скариди от Виетнам.

Фуражни суровини – 2 нотификации: наличие на плесен в цвеклова пулпа с добавена меласа от Русия (2).

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на делта-9-тетрахидроканабинол (delta-9-THC) в плодови желирани бонбони от САЩ.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: наличие на етиленов оксид в ксантанова гума от Китай.

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: наличие на нерегистрирана минерална вода от Украйна.

През месец декември 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 37 нотификации, следвана от Индия и Китай, всяка с по 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 91 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 17 нотификации: наличие на охратоксин А в паста от фурми от Алжир и в сушени смокини от Турция; наличие на пестицидни остатъци в портокали от Испания и в ягоди от Египет; хлорпирифос в портокали от Италия и в растението (*Centella asiatica*) от Тайланд; тиаметоксам в черен боб от Мианмар; наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция; фосмет в портокали от Италия; високо съдържание на бупрофезин и етоксазол в лимони от Турция; ометоат в патладжани от Тайланд; пенконазол в пресен магданоз от Испания; дифлубензурон в пресни ягоди от Египет; цифлутрин, метомил и пропамокарб в гранадиле от Перу; индоксикарб в домати от Турция; наличие на ДДТ в тиквички от Испания и флоникамид в карфиол от Обединеното кралство.

Птиче месо и продукти от него – 12 нотификации: наличие на *Salmonella* spp. в шницел от Румъния, в подправени пилешки крила от Австрия и в пуешка кайма от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в пилешко филе от Полша и в пилешки бутчета от Румъния; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в пилешки крака от Холандия и в цяло пиле, също от Холандия; *Salmonella* в цяло пиле от Полша и в пуешки бутчета от Франция; наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в

пресни патешки крака от Полша; **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в замразен бургер с говеждо месо от Испания и **наличие на ветеринарномедицинския препарат доксициклин** в пилешко месо от Полша.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 7 нотификации: голямо количество на *Escherichia coli* в миди от Италия и от Испания; **хранителен взрив, по подозрение, че е предизвикан от норовирус** в охладени миди от Холандия; **хранителен взрив, по подозрение, че е предизвикан от норовирус** в охладени миди от Ирландия; **откриване на геном на норовирус** в миди от Франция; **наличие на норовирус** в миди от Холандия и **наличие на *Salmonella spp.*** в миди от Италия, със суров материал от Испания.

Риба и рибни продукти – 7 нотификации: високо съдържание на **хистамин** във филета от сардини от Мароко и в охладена риба тон от Шри Ланка; **наличие на недекларирани алергени (молюски)** в замразени кубчета от риба монах от Китай; *Listeria monocytogenes* в приготвена съомга от Италия, със суров материал от Холандия; **наличие на недеклариран алерген (соя)** в смяна и консервирана риба тон в марината от Индонезия; **опаразитяване с *Anisakis*** в риба треска от Обединеното кралство и **наличие на субстанцията префлуорооктанов сулфонат (PFOS)** в шаран с неизвестен произход.

Билки и подправки – 6 нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в джинджирил на прах от Индия (2); *Salmonella* в замразен тайландски босилек от Индия; **афлатоксин В1** в чили на прах от Индия; **хлорпирифос** в магданоз от Белгия и **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в сушена майорана от Египет.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 5 нотификации: **наличие на неразрешената нова хранителна съставка никотинамид мононуклеотид (NMN)** в продукти от Канада; **наличие на говежди и птичи колаген** внесен от Турция, **без да са преминали ветеринарни проверки;** **наличие на неразрешената нова храна дихидромирицетин** в хранителна добавка от Китай; **органолептични промени** в храна за специфични медицински нужди от САЩ и **алергична реакция, която вероятно е предизвикана от консумацията на хранителна добавка** от Швеция.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: **ацетамиприд** в ориз от Камбоджа; **олово** в бисквити за малки деца от Италия; **наличие на пиримфосметил** в царевича за пуканки от Италия и **нелегален внос** на бисквити с мляко от Сирия.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: наличие на олово и фталати в кутии за пица от Турция; миграция на олово, фталати и фотоинициатори в кутии за пица от Египет; миграция на първични ароматни амини (4,4 – метилен дианилин) от пластмасов черпак от Тайван и **недеклариран формалдехид** в състава на дървени дъски за рязане с неизвестен произход.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: **високо съдържание на олово** в овчи черен дроб от Обединеното кралство; **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в замразено говеждо месо от Бразилия; **високо съдържание на кадмий** в конски черен дроб от Румъния и **наличие на *Salmonella spp.*** в свински врат без кост от Полша.

Мляко и млечни продукти – 4 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене горгонзола от Италия, в различни сирена от Ирландия и в обезсолено млечно масло от Португалия и **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в сирене от Франция.

Ракообразни и продукти от тях – 3 нотификации: наличие на сулфити в замразени скариди от Венецуела и в ракообразни от Еквадор и **високо съдържание на кадмий** в омар от Канада.

Фуражни суровини – 3 нотификации: наличие на *Salmonella spp.* в кучешки играчки за дъвчене от Турция; **неразрешено наличие на генетично модифициран организъм** в ленено семе от Русия и **наличие на хлорпирифос** в сорго от Украйна.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: наличие на нова храна в чипс от Мексико; **недекларирани алергени (фъстъци и шамфъстък)** на етикета на баклава от Турция и **непълно етикетиране** на пържени джобчета от тофу от Южна Корея.

Главноноги и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на чуждо тяло (метална рибарска кука) в салата с октопод и калмари от Италия и **високо съдържание на кадмий** в сепия от Мароко.

Ядки, продукти от ядки и семена – 2 нотификации: наличие на **афлатоксин В1** във фъстъци от Бразилия и **афлатоксини** във фъстъци от Аржентина.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: високо съдържание на синтетичната боя сънсет жълто в близалка от Китай.

Мазнини и масла – 1 нотификация: високо съдържание на глицидилови естери на мастни киселини в палмово масло от Израел.

Фуражни премикси – 1 нотификация: наличие на ветеринарномедицинския препарат наразин в пълноценен фуражен премикс от Полша.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: наличие на добавката Е 171 – титаниев диоксид в хранителен оцветител от Унгария.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: високо съдържание на неорганичен арсен в храна за бебета от Италия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на масла и snackове с канабидиол (CBD) за домашни любимци и коне от Обединеното кралство.

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: наличие на *Pseudomonas aeruginosa* в изворна бутилирана вода от Турция.

През месец декември 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Италия с 10 нотификации, следвана от Турция с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 99 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Фуражни суровини – 10 нотификации: наличие на *Salmonella* spp. в слънчогледово кюспе от Румъния, в соев шрот от Бразилия, в преработени животински протеини (СЖП категория 3) в храни за домашни любимци от Австрия и в рапично кюспе от Италия; *Salmonella* в соев шрот от Италия и в рапичен шрот от Унгария; наличие на чужди тела (стъклени фрагменти) във фуражна суровина от Белгия и Германия; наличие на диоксини в дестилат на палмови мастни киселини от Германия; голямо количество на *Enterobacteriaceae* в суроватка от сирене от Белгия и поява на остри поведенчески промени при кучета, свързана с консумация на кучешки играчки за дъвчене от Китай.

Плодове и зеленчуци – 10 нотификации: наличие на хлорпирифос в замразени и обелени праскови от Китай и в печени картофи от Ирландия; **норовирус** във фурми от Иран; **липса на санитарни гаранции** за консервирана храна от Испания; **сгрешен срок на годност** на приготвени круши от Белгия; **откриване на плъхове** в торба с нарязани домати от Белгия; **високо съдържание на циановодород** в брашно от маниока от Гана; **наличие на плесени** в моркови от Холандия; **флуазифоп** в изпечен червен пипер в запарка от Гърция и **наличие на чужди тела** в замразен карфиол от Белгия.

Материали в контакт с храни – 8 нотификации: миграция на първични ароматни амини от кухненски прибори от Китай и от лъжица от Германия; **органолептични промени** на пластмасови бутилки с неизвестен произход; миграция на меламина от оризова купа от Дания; **високо съдържание на желязо** в тиган от Хонг Конг; **обелване на покритието на керамичен поднос под влияние на 4% воден разтвор на оцетна киселина** от Китай; **специфична миграция на никел и манган** от стоманени маслени съдове от Китай и **наличие на деформация** на опаковъчен материал от Индия.

Птиче месо и продукти от него – 8 нотификации: наличие на *Salmonella* spp. в прясно птиче месо от Полша и в пилешко месо от Полша; **изтегляне от пазара на птича кайма** от Северна Ирландия; **лоши записи на проследяемост** на пуешки ролadini от Северна Ирландия; **наличие на *Salmonella enterica* ser. Fillmore** в обезкостени пуешки бутчета без кожа от Полша; **предварително развалени** птичи колбаси в буркан от Германия; *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium* в замразено гъше месо от Полша и **наличие на *Listeria monocytogenes*** в печени пилешки гърди от Испания.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: наличие на **неразрешени нови хранителни съставки** в хранителни добавки от Холандия; **наличие на неразрешените хранителни съставки мака и ашваганда** в хранителни добавки от Словения; **наличие на недекларираната субстанция морфарденафил** и на **неразрешена нова хранителна съставка** в хранителни добавки от Естония; **наличие на неразрешени нови храни (коноп на прах и фулвинова киселина)** в хранителна добавка от Естония; **наличие на новата храна дииндолилметан** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на незаконно предлагане в Интернет на пробен комплект хашиш**; и **наличие на продукти, съдържащи CBD масло** и **наличие на неразрешената хранителна съставка канабидиол (CBD), както и**

неразрешеното използване на здравни претенции за хранителна добавка от Холандия.

Мляко и млечни продукти – 6 нотификации: наличие на чужди тела (пластмасови частици) в настъргано сирене гауда от Холандия; възможно наличие на плесен в меко сирене от Франция; неразрешено влагане на добавката Е 235 – натамицин в йогурт от Холандия; погрешен срок на годност на етикета на козе сирене от Белгия; неправилно етикетирание на сирене от Полша и откриване на плесен в млечен десерт от Дания.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 5 нотификации: наличие на неразрешена нова хранителна съставка *Clitoria ternatea* в билков чай от Шри Ланка и в кафеена напитка лате с неизвестен произход; наличие на полициклични ароматни въглеводороди в шоколади от Белгия; високо съдържание на антраквинон в черен чай от Виетнам и наличие на неразрешените хранителни добавки (Е 110 – Сьнсет жълто FCF, Е 102 – тартазин и Е 133 – Брилянтво синьо FCF) в зелен чай от Тайланд.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: опаразитяване с *Anisakis spp.* в замразена скумрия от Испания; високо съдържание на Е 300 – аскорбинова киселина в замразена риба тон от Виетнам; наличие на ветеринарномедицинския препарат ивермектин в замразен сом от Виетнам; неразрешено третиране с въглероден оксид (CO), азотен оксид (NO) и нитрозен оксид (NrO) в риба тон от Виетнам и наличие на *Listeria monocytogenes* във филе от съомга от Германия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 5 нотификации: високо съдържание на ерукова киселина в синапено семе от Италия и от Индия; високо съдържание на хидроцианова киселина в горчици кайсиеви ядки от Германия; **наличие на хлорпирифос** в слънчогледови семки от България и голямо количество на *Bacillus cereus* в темпе (традиционен соев хранителен продукт от Индонезия) от Дания.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: наличие на шоколадови бисквити от Сирия с незадоволителни ветеринарни проверки при износа; подозрение за нелегален внос на бисквити от Сирия; наличие на неразрешен оцветител в ориз от Индия и наличие на тиаметоксам в ориз басмати, също от Индия.

Сладкарски изделия – 4 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка 10-ОН-ННС в плодови дъвки от Чехия (2); опаразитяване с ларви на насекоми в сладкарско изделие от Германия и наличие на неразрешена нова храна (екстракт от канабис със съдържание на канабидиол (CBD)) в сладки от Холандия.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: наличие в състава на листа от коноп, съдържание на канабидиол (CBD), както и на здравни претенции за фуражи за домашни любимци и коне от Хърватия; възможно наличие на нови хранителни съставки в енергийна напитка от Германия; наличие на мед и цинк в ядливо златно фолио от Китай и нелегална продажба, чрез Интернет на продукти с канабиноиди (тетрахидроканабинол (THC) и канабидиол (CBD)) от Словакия.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: пластмасова чиния от Холандия, която се е деформирала и стопила при нагряване; наличие на насекоми в заготовка за салата от Румъния; наличие на чуждо тяло в зърнени храни от Франция и високо съдържание на акриламид в чипс от сладки картофи от Холандия.

Билки и подправки – 3 нотификации: високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди в сушена майорана от Египет; наличие на ацетохлор в билки арника от Румъния и наличие на пестицидни остатъци в кориандър от Виетнам.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в замразено говеждо карпачо от Германия, със суров материал от Аржентина; бързо разваляне на шункови продукти от Германия, поради дефектно филмово покритие и наличие на недеклариран алерген (глутен) в консервирано месо от Полша.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: възможно наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в яйца от Холандия и наличие на неразрешени фармакологично активни субстанции в яйчен прах от Словакия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 2 нотификации: неразрешено влагане на добавката Е 171 – титаниев диоксид в хранителни оцветители от Полша и високо съдържание на флуорид в добавката Е 516 – калциев сулфат от Германия.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешена добавка (*Clitoria ternatea*) в джин от Германия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: високо съдържание на мед в пълноценна храна за котки от Италия.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: високо съдържание на серен диоксид в непреработени замразени скариди от Еквадор.

Фуражни добавки – 1 нотификация: наличие на ветеринарномедицинския препарат хлорамфеникол във фуражната добавка хидроксивитамин D3 от Китай.

Фуражни премикси – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* във фуражне премикс от България.

Натурални минерални води – 1 нотификация: слабо повишено количество на *Pseudomonas aeruginosa* в минерална вода от Германия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: високо съдържание на глицерин в кишав леден концентрат от Холандия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: продукти за домашни любимци от Унгария, със здравни претенции и възможен здравен риск.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: липса на информация за алергени и наличие на други грешки в етикетирването на инстантна юфка от Южна Корея.

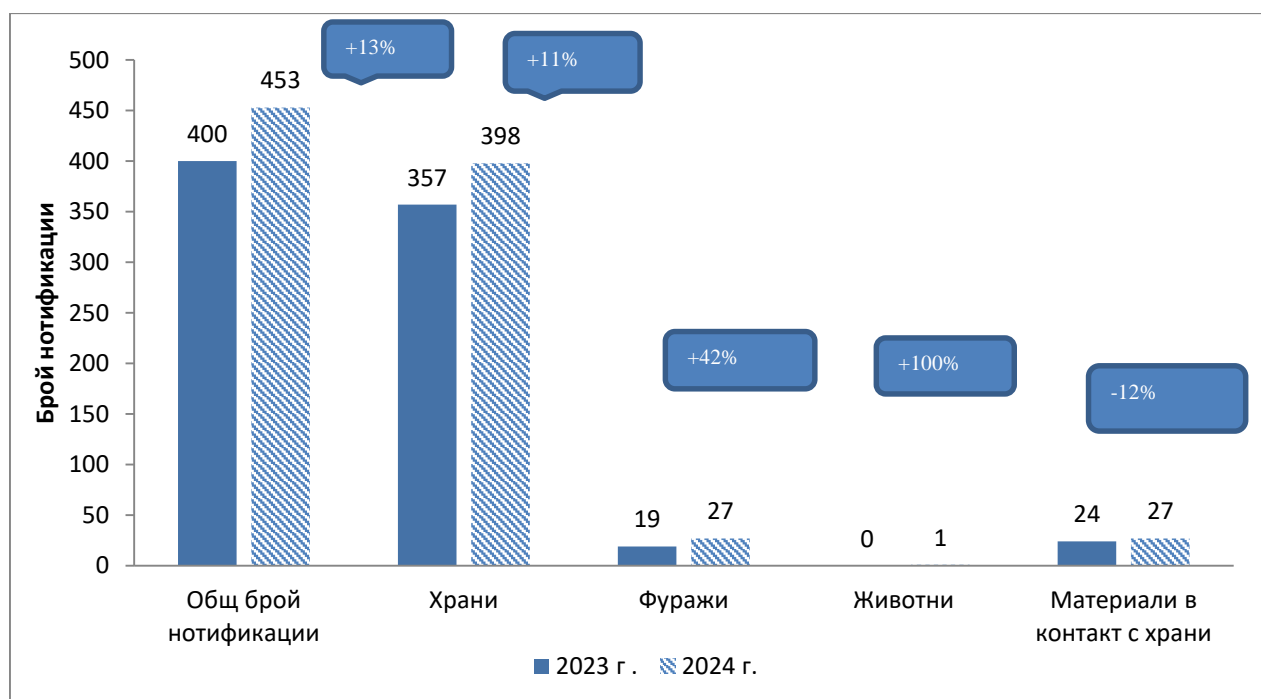
През месец декември 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Германия с 13 нотификации, следвана от Холандия с 9 нотификации.

През месец декември 2024 г България е нотифицирана два пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. декември 2023 г.** и **м. декември 2024 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни и животни. **Повишение** се наблюдава при всички категории нотификации, както следва: при общия брой нотификации с 13%, при храните с 11%, при фуражите с 42%, при животните със 100% и при материалите в контакт с храни с 12%.

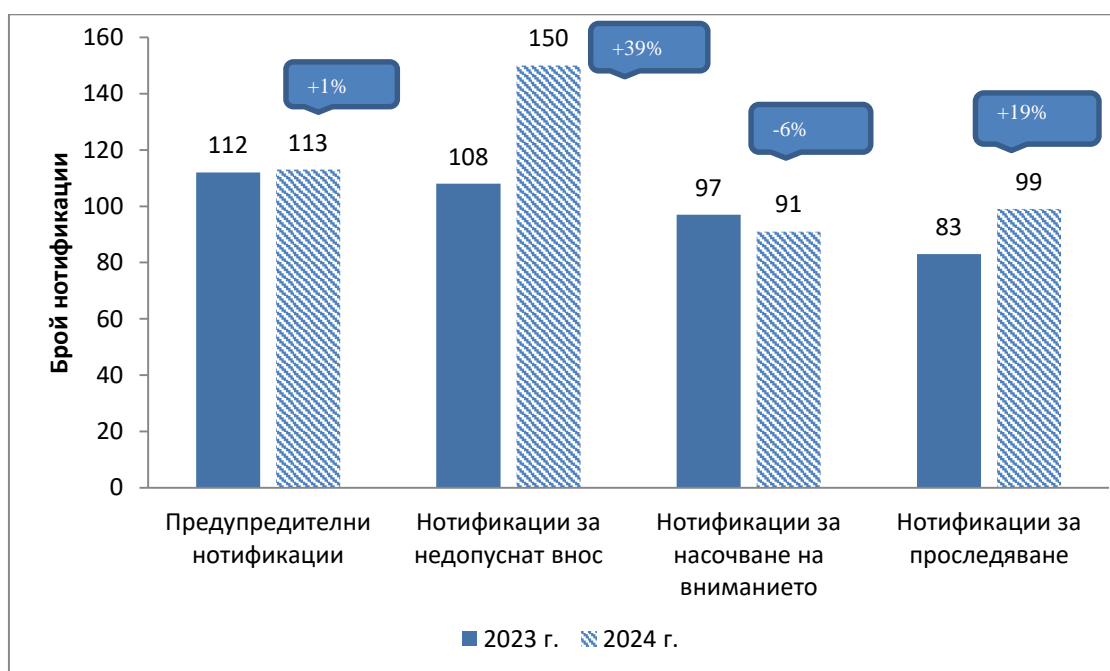
През месец декември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички категории нотификации.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни за м.декември 2023 г. и м. декември 2024 г.

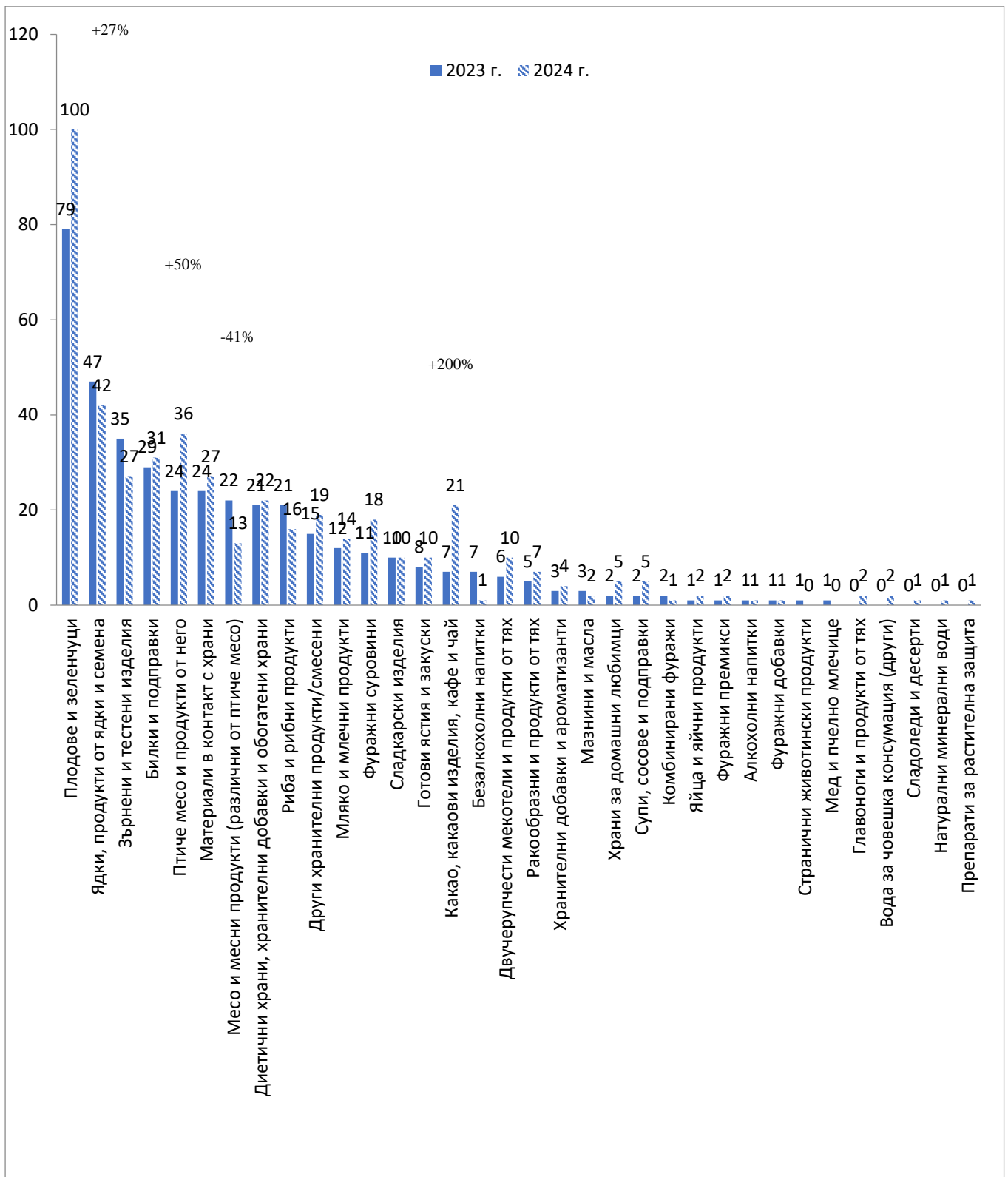
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-голям брой нотификации има при нотификациите за недопуснат внос. **Повишение** се наблюдава при: предупредителните нотификации с 1%, при нотификациите за недопуснат внос с 39% и при нотификациите за проследяване с 19%. **Спад** се наблюдава само при нотификациите за насочване на вниманието с 6%.

През месец декември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации с изключение на нотификациите за насочване на вниманието, където се наблюдава спад.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

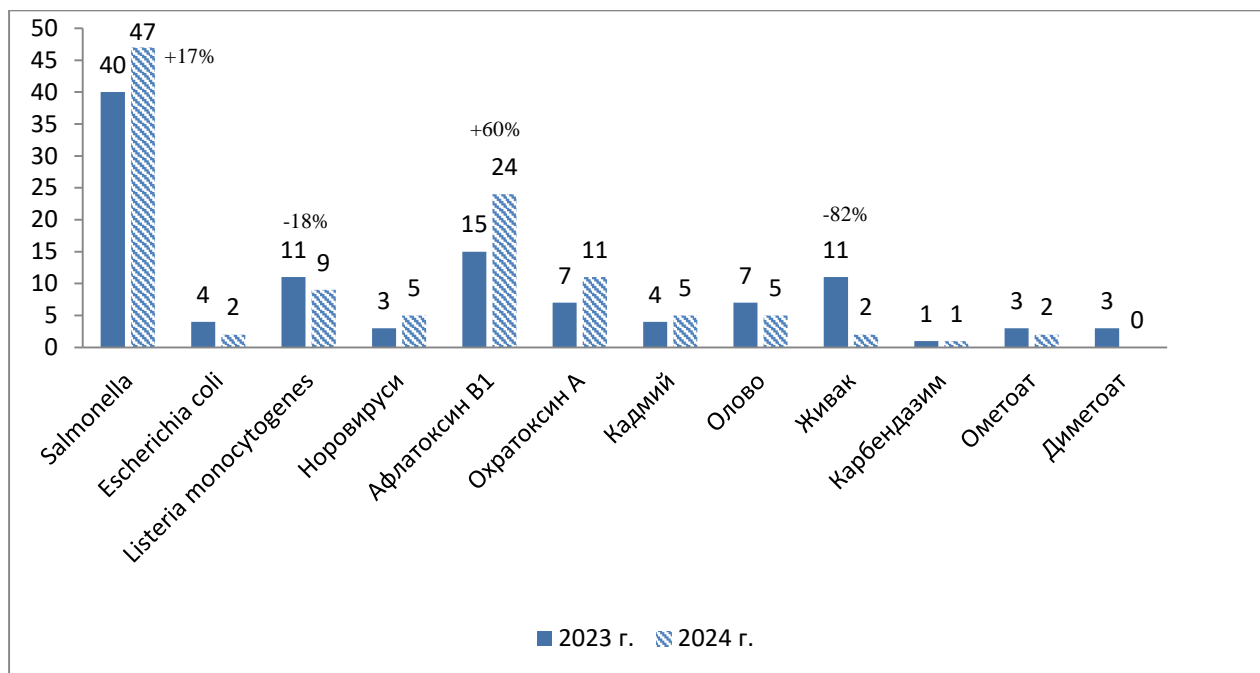
На *фиг. 4* са съпоставени данните за **месец декември 2023 г. и месец декември 2024 г.** според **категории продукти**. **Повишение** се наблюдава при: „Плодове и зеленчуци“ с 27%, при „Птиче месо и продукти от него“ с 50% и при „Какао, какаови изделия, кафе и чай“ с 200%. **Спад** се наблюдава при „Месо и месни продукти (различни от птиче месо)“ с 41%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците декември 2023 г. и декември 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при плодовете и зеленчуците, птичето месо и при какаото и какаовите изделия. Спад се наблюдава при месото и месните продукти.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **декември 2023 г.** и **м. декември 2024 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава както известно **повишение**, което при *Salmonella* достига 17%, така се наблюдава и **спад**, който при *Listeria monocytogenes* достига 18%. При микотоксините се наблюдава **повишение**, което при афлатоксин В1 достига 60%. При тежките метали се наблюдава **спад** като при живака достига 82%. При пестицидите се наблюдава **известен спад**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците декември 2023 г. и декември 2024 г. се наблюдават две тенденции. Има тенденция на повишение при част от патогенните микроорганизми и микотоксините. Втората тенденция е на спад, която се наблюдава при друга част от патогенните микроорганизми, тежките метали и пестицидите.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
14.01.2025 г.